

SISÄLLYS

SIVIILIOIKEUS

Henkilöoikeus

Nimi

Etu- ja sukunimilaki 19.12.2017/946	2
Valtioneuvoston asetus etu- ja sukunimistä 25.10.2018/838	7

Kansalaisuus, passi ja henkilökortti

Kansalaisuuslaki 16.5.2003/359	8
Passilaki 21.7.2006/671	22
Valtioneuvoston asetus passeista ja henkilökorteista 15.12.2016/1167	29
Henkilökorttilaki 25.8.2016/663	30

Edunvalvonta

Laki holhoustoimesta 1.4.1999/442	35
Laki edunvalvontavaltuutuksesta 25.5.2007/648 ..	50
Valtioneuvoston asetus edunvalvojan palkkion suuruudesta 29.11.2012/696	56

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325	57
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609	64

Henkilötiedot ja tietosuojat

EPNAs (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojat- asetus) (GDPR) 27.4.2016	71
Tietosuojalaki 5.12.2018/1050	116
Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 5.12.2018/1054	121
Luottotietolaki 11.5.2007/527	130

Kuolleeksi julistaminen

Laki kuolleeksi julistamisesta 4.3.2005/127	137
---	-----

Perhe- ja perintöoikeus

Perhe

Avioliitto ja rekisteröity parisuhde

Avioliittolaki 13.6.1929/234	140
Laki avioliittolain voimaannaposta 13.6.1929/235	162
Avioliittoasetus 6.11.1987/820	163
Laki rekisteröidystä parisuhteesta 9.11.2001/950 ..	165

Avoliitto

Laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta 14.1.2011/26	167
---	-----

Vanhemmuus

Vanhemmuuslaki 26.8.2022/775	168
Laki oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta 3.6.2005/378	177
Valtioneuvoston asetus oikeusgeneettisestä isyys- tutkimuksesta ja lääketieteellisestä selvityksestä 8.9.2022/805	179
Laki pohjoismaisten isyysratkaisujen tunnustamisesta 16.5.1980/352	181

Adoptio

Adoptiolaki 20.1.2012/22	181
Laki lasten adoptiosta tehdyn eurooppalaisen yleis- sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 20.1.2012/21 .	192

Valtioneuvoston asetus lasten adoptiosta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattami- sesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain ja adoptiolain 86 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 94 §:n voimaantulosta 28.6.2012/388 (SopS 39/2012)	192
Eurooppalainen yleissopimus lasten adoptiosta . . .	193
Asetus lasten suojelua sekä yhteistyötä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 30.5.1997/497 (SopS 29/1997)	196
Yleissopimus lasten suojelusta sekä yhteistyöstä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa	196

Lapsen huolto ja tapaamisoikeus

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 8.4.1983/361	201
Valtioneuvoston asetus lapsen huollosta ja tapaamis- oikeudesta 15.12.2022/1059	213
Laki lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta 16.8.1996/619 . . .	214
Asetus lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta 18.10.1996/729 ..	219

Elatus

Laki lapsen elatuksesta 5.9.1975/704	221
Elatustukilaki 29.8.2008/580	226
Laki eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustan- nuksiin 29.8.2008/583	233
Laki ulkomailla annetun elatusapua koskevan päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta 8.4.1983/370	233
Laki pohjoismaiden välisen elatusapusopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuk- sen soveltamisesta 21.12.1962/702 (SopS 7/1963)	235
Asetus pohjoismaiden välisen elatusapusopimuksen voimaansaattamisesta 1.3.1963/117 (SopS 8/1963)	235
Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välinen sopimus elatusavun perimisestä pakkotoimin . . .	235
Laki elatusvelvoitteita koskevan neuvoston asetuksen ja elatusavun kansainvälisestä perinnästä tehdyn yleissopimuksen soveltamisesta 10.12.2010/1077	237
Laki Suomen keskusviranomaisesta eräissä elatusapua koskeissa kansainvälisissä asioissa 10.12.2010/1076	238

Lapsen oikeudet ja lastensuojelu

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417	239
Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504	268
Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikos- taustan selvittämisestä 28.2.2014/148	270

Kansainväliset perheoikeudelliset suhteet

Laki Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn, avioliittoa, lapseksiottamista ja holhous- ta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen hyväksymisestä sekä sanotun sopimuksen täytäntöönpanosta 31.12.1931/413	271
Asetus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn, avioliittoa, lapseksiottamista ja holhous- ta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen voimaansaattamisesta 31.12.1931/414 (SopS 20/1931)	271

Avioliitto, lapseskiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävä, Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehty sopimus sekä siihen liittyvät loppupöytäkirja ja Suomen ja Tanskan hallitusten välinen, 9 päivänä kesäkuuta 1931 käyty noottienvaihto	272
Asetus kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 15.7.1994/644 (SopS 57/1994)	279
Yksityisoikeuden alaa koskeva yleissopimus kansainvälisestä lapsikaappauksesta	279
NAs (EU) 2019/1111 tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastausta koskeissa asioissa ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25.6.2019 (uusi Bryssel IIa, Bryssel IIb)	283
Laki tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastausta koskeissa asioissa ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta 10.6.2022/454	301
Perintö ja testamentti	
Perintökaari 5.2.1965/40	303
Laki perintökaaren voimaansaattamisesta 5.2.1965/41 ..	335
EPNAs (EU) N:o 650/2012 toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönotosta 4.7.2012 (perintöasetus)	336
Laki perintöasioista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta 22.5.2015/682	347
Varallisuus oikeus	
Sopimussuhde	
Sopimus	
Kauppakaari 31.12.1734/3	348
Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista 13.6.1929/228	354
Laki elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä 3.12.1993/1062	361
Laki oikeustoimen ja toimituksen todistajan esteellisyydestä 12.6.2015/734	362
Laki kauppaedustajista ja myyntimiehistä 8.5.1992/417	362
Prokuralaki 2.2.1979/130	367
Laki eräistä yhteisösuhteista 25.4.1958/180 ..	367
Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 18.1.2013/30	370
EPNAs (EY) N:o 593/2008 sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) 17.6.2008	371
EPNAs (EY) N:o 864/2007 sopimukseen perustamattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) 11.7.2007	376
Velka	
Velkakirjalaki 31.7.1947/622	380
Laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta 19.3.1999/361	385
Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513	391
Korkolaki 20.8.1982/633	397
Laki eräistä viitekoroista 18.12.1998/996 ..	401
Laki rahan, arvo-osuuskien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapauttamiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta 9.10.1931/281	401
Huoneiston vuokra	
Laki asuinhuoneiston vuokrauksesta 31.3.1995/481	403
Laki liikehuoneiston vuokrauksesta 31.3.1995/482	415
Vanhentuminen ja asiakirjojen kuolettaminen	
Laki velan vanhentumisesta 15.8.2003/728	423
Laki julkisesta haasteesta 15.8.2003/729	429
Laki asiakirjain kuolettamisesta 14.8.1901/34A ...	430
Irtain omaisuus	
Irtaimen kauppa	
Kauppalaki 27.3.1987/355	432
Laki kansainvälisluontoiseen irtainten esineiden kauppaan sovellettavasta laista 26.6.1964/387 ...	440
Laki elinkeinonharjoittajan oikeudesta myydä noutamatta jätetty esine 15.7.1988/688	441
Laki osamaksukaupasta 18.2.1966/91	442
Laki kansainvälistä tavarankaupaa koskevista sopimuksista tehdyn yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 20.3.1987/795 v. 1988 (SopS 49/1988)	445
Asetus kansainvälistä tavarankaupaa koskevista sopimuksista tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta 16.9.1988/796 (SopS 50/1988)	446
Yleissopimus kansainvälistä tavarankaupaa koskevista sopimuksista	446
Asuntokauppa	
Asuntokauppalaki 23.9.1994/843	455
Valtioneuvoston asetus turva-asiakirjoista asuntokaupoissa 20.10.2005/835	475
Lahja	
Lahjanlupauslaki 31.7.1947/625	476
Löytötavara	
Löytötavaralaki 26.8.1988/778	477
Löytötavara-asetus 9.12.1988/1079	481
Irtaimen kiinnitys ja yritys kiinnitys	
Yrityskiinnityslaki 24.8.1984/634	482
Yrityskiinnitysasetus 30.9.1985/778	487
Autokiinnityslaki 15.12.1972/810	489
Aluskiinnityslaki 29.7.1927/211	491
Kiinteä omaisuus	
Kiinteän omaisuuden luovutus ja panttaus	
Maakaari 12.4.1995/540	494
Laki maakaaren voimaansaattamisesta 12.4.1995/541 ..	520
Laki kirjaamisasioiden siirtämistä koskevan lain-säädännön voimaansaattamisesta 24.7.2009/584	523
Asetus lainhuuto- ja kiinnityskisteristä 5.12.1996/960	524
Laki kaupanvahvistajista 24.7.2009/573	527
Etuostolaki 5.8.1977/608	529
Ahvenanmaan maanhankintalaki 3.1.1975/3	533
Pakkolunastus	
Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29.7.1977/603	535
Laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta 13.8.2004/768	551
Maanvuokra	
Maanvuokralaki 29.4.1966/258	552
Kuluttajansuoja	
Myynti ja markkinointi kuluttajille	
Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38	561
Valtioneuvoston asetus kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta markkinoinnissa 11.7.2013/553	611
Ryhmäkannelaki 13.4.2007/444	612
Laki matkapalveluyhdistelmistä 14.12.2017/901 ..	614
Laki kielto-toimenpiteistä koskevista edustajakanteista 20.12.2022/1101	619
Valtioneuvoston asetus luottosopimuksesta kuluttajalle annettavista tiedoista 2.9.2010/789	621

Asuntojen ja kiinteistöjen välitys

Laki kiinteistöjen ja vuokrahuoneistojen välityksestä
15.12.2000/1074 624

Valtioneuvoston asetus asuntojen markkinoinnissa
annettavista tiedoista 15.2.2001/130 627

Laki kiinteistönvälityslinkeistä ja vuokrahuoneiston
välityslinkeistä 15.12.2000/1075 629

**Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten
turvallisuus**

Kuluttajaturvallisuuslaki 22.7.2011/920 634

Valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttaja-
palveluksista annettavista tiedoista 23.6.2004/613 639

Kuluttajaviranomaiset

Laki Kilpailu- ja kuluttajavirastosta 30.11.2012/661 641

Laki kuluttajariitalautakunnasta 12.1.2007/8 643

Vahingonkorvaus

Vahingonkorvauslaki 31.5.1974/412 647

Tuotevastuulaki 17.8.1990/694 658

Rikosvahinkolaki 29.12.2005/1204 660

Potilasvakuutuslaki 22.8.2019/948 666

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta
19.8.1994/737 674

Laki ympäristövahinkovakuutuksesta 30.1.1998/81 676

Raideliikennevastuulaki 5.2.1999/113 680

Liikennevakuutuslaki 17.6.2016/460 681

Laki syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion
varoista vapauden menetyksen johdosta makset-
tavasta korvauksesta 31.5.1974/422 696

YRITYSTOIMINTA

Elinkeinot

Elinkeinon harjoittaminen

Elinkeinotoimintalaki 23.3.2023/565 700

Sijoittaminen

Arvopaperimarkkinat

Arvopaperimarkkinalaki 14.12.2012/746 701

Valtiovarainministeriön asetus huomattavien
omistus- ja ääniosuuksien ilmoittamisesta
20.12.2012/1021 719

Valtiovarainministeriön asetus arvopaperin liik-
keeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollis-
suudesta 20.12.2012/1020 720

Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä
28.12.2017/1070 723

Arvo-osuusjärjestelmä

Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta
16.6.2017/348 743

Vakuuttaminen

Vakuutustoiminta

Vakuutusyhtiölaki 18.7.2008/521 758

Vakuutus sopimus

Vakuutus sopimuslaki 28.6.1994/543 834

Yhteisöt

Yritysmuodot

Osakeyhtiö

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624 850

Laki osakeyhtiö lain voimaannpanosta 21.7.2006/625 906

Osuuskunta

Osuuskuntalaki 14.6.2013/421 908

Laki osuuskuntalain voimaannpanosta 14.6.2013/422 957

Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö

Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä
29.4.1988/389 960

Eurooppayritykset

Eurooppayhtiö laki 13.8.2004/742 967

Eurooppaosuuskuntalaki 19.10.2006/906 970

Laki eurooppalaisesta taloudellisesta etuuytymästä
22.12.1994/1299 972

Asumisyhteisöt

Asunto-osakeyhtiö laki 22.12.2009/1599 973

Laki asunto-osakeyhtiö lain voimaannpanosta
22.12.2009/1600 1016

Yhdistys ja säätiö

Yhdistyslaki 26.5.1989/503 1018

Säätiö laki 24.4.2015/487 1030

Laki säätiö lain voimaannpanosta 24.4.2015/488 ... 1046

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä

Yritys- ja yhteisötietö laki 16.3.2001/244 1048

Kaupparekisterilaki 23.3.2023/564 1053

Kirjanpito ja tilintarkastus

Kirjanpito

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336 1060

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339 1075

Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen
tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista
30.12.2015/1753 1083

Tilintarkastus

Tilintarkastuslaki 18.9.2015/1141 1089

Kilpailu ja julkiset hankinnat

Kilpailu

Kilpailulaki 12.8.2011/948 1105

Laki kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista
9.12.2016/1077 1121

Liikesalaisuuslaki 10.8.2018/595 1122

Laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoi-
minnassa 22.12.1978/1061 1125

Julkiset hankinnat

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopi-
muksista 29.12.2016/1397 1128

Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipal-
velujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista
ja käyttöoikeussopimuksista 29.12.2016/1398 .. 1164

Immateriaalioikeus

Tekijänoikeus

Tekijänoikeuslaki 8.7.1961/404 1190

Tekijänoikeusasetus 21.4.1995/574 1226

Patentti

Patenttilaki 15.12.1967/550 1229

Patenttiasetus 26.9.1980/669 1249

Laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin
29.12.1967/656 1259

Asetus oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin
10.6.1988/527 1261

Laki oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksin-
töihin 19.5.2006/369 1262

Hyödyllisyysmalli

Laki hyödyllisyysmallioikeudesta 10.5.1991/800 .. 1264

Asetus hyödyllisyysmallioikeudesta 5.12.1991/1419 1273

Piirimalli

Laki yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin
11.1.1991/32 1276

Asetus yksinoikeudesta integroidun piirin piiri-
malliin 14.6.1991/946 1281

Malli

Mallioikeuslaki 12.3.1971/221 1282

Mallioikeusasetus 2.4.1971/252 1291

Tavaramerkki

Tavaramerkkilaki 26.4.2019/544	1293
Valtioneuvoston asetus tavaramerkeistä 27.6.2019/799	1307

Toiminimi

Toiminimilaki 2.2.1979/128	1308
----------------------------------	------

Viestintä**Sananvapaus**

Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä 13.6.2003/460	1314
--	------

Viestintäverkot

Laki sähköisen viestinnän palveluista 7.11.2014/917	1317
--	------

Liikenne**Tieliikenne**

Tieliikennelaki 10.8.2018/729	1391
Ajokorttilaki 29.4.2011/386	1419
Valtioneuvoston asetus ajokorteista 5.5.2011/423 ..	1447

Tiet

Yksitystielaki 13.7.2018/560	1454
------------------------------------	------

Henkilöiden ja tavaran kuljetus tiellä

Laki liikenteen palveluista 24.5.2017/320	1469
Tiekuljetussopimuslaki 23.3.1979/345	1528

Ajoneuvot

Ajoneuvolaki 15.1.2021/82	1536
---------------------------------	------

Maastoliikenne

Maastoliikennelaki 22.12.1995/1710	1573
Maastoliikenneasetus 12.1.1996/10	1578

Tieliikenteen valvonta

Alkolukkolaki 25.8.2016/730	1579
Laki ajoneuvojen siirtämisestä 30.12.2019/1508 ..	1582

VEROTUS**Verotusmenettely ja veronkanto**

Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558	1586
--	------

Tulovero ja varojen arvostaminen

Tuloverolaki 30.12.1992/1535	1621
Tuloveroasetus 30.12.1992/1551	1699
Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142	1700

Yritysverotus

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360	1707
--	------

Perintö- ja lahjavero

Perintö- ja lahjaveralaki 12.7.1940/378	1751
---	------

Varainsiirtovero

Varainsiirtoverolaki 29.11.1996/931	1766
---	------

Kiinteistövero

Kiinteistöverolaki 20.7.1992/654	1780
--	------

TYÖ- JA SOSIAALIOIKEUS**Työ- ja virkasuhde****Työsuhde**

Työsopimuslaki 26.1.2001/55	1790
Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 13.8.2004/759	1820
Laki työntekijöiden lähettämisestä 17.6.2016/447 ..	1825

Virkasuhde

Valtion virkamieslaki 19.8.1994/750	1834
Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 11.4.2003/304	1854
Asetus virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarinvalasta ja tuomarinvakuutuksesta 23.12.1987/1183	1869

Työaika ja vuosiloma**Työaika**

Työaikalaki 5.7.2019/872	1871
--------------------------------	------

Vuosiloma

Vuosilomalaki 18.3.2005/162	1879
-----------------------------------	------

Yhteistoiminta

Yhteistoimintalaki 30.12.2021/1333	1886
Henkilöstörahasolaki 5.11.2010/934	1893

Työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmä**Työ- ja virkaehtosopimus**

Työehtosopimuslaki 7.6.1946/436	1902
Valtion virkaehtosopimuslaki 6.11.1970/664	1906
Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 6.11.1970/669	1912

Työtuomioistuin ja työriitojen sovittelu

Laki oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa 31.7.1974/646	1916
Laki työriitojen sovittelusta 27.7.1962/420	1922

Työsuoja**Työturvallisuus**

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738	1925
Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvallisuus- ja terveysturvallisuudesta 18.6.2003/577	1936

Nuoret työntekijät

Laki nuorista työntekijöistä 19.11.1993/998	1938
Valtioneuvoston asetus nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä 15.6.2006/475 ...	1940

Palkkaturva

Palkkaturvalaki 27.11.1998/866	1942
--------------------------------------	------

Päihteet

Alkoholilaki 28.12.2017/1102	1949
------------------------------------	------

RIKOSOIKEUS**Rikokset**

Rikoslaki 19.12.1889/39	1964
Asetus rikoslain voimaannapemisesta 19.12.1889/39B	2094
Asetus rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta 16.8.1996/627	2096
Valtioneuvoston asetus sotilasrikoksia koskevien rangaistussäännösten soveltamisalasta 21.12.2000/1153	2097

Esitutkinta ja pakkokeinot

Esitutkintalaki 22.7.2011/805	2099
Pakkokeinolaki 22.7.2011/806	2113
Tutkintavankeuslaki 23.9.2005/768	2145
Valtioneuvoston asetus tutkintavankeudesta 30.4.2015/549	2162
Laki tutkinnan toimittamisesta ja pakkokeinojen käyttämisestä ulkomaisessa kauppa-aluksessa rikoksen johdosta eräissä tapauksissa 5.3.1965/148	2167
Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä 28.6.2017/444	2167
Laki lähestymiskiellosta 4.12.1998/898	2187

Asetus rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 28.6.1994/583 (SopS 53/1994)	2190
Rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskeva yleissopimus	2191
Laki lapsen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä 19.12.2008/1009	2197
Rikosoikeudelliset seuraamukset	
Vankeus	
Vankeuslaki 23.9.2005/767	2199
Valtioneuvoston asetus vankeudesta 30.4.2015/548	2226
Yhdyskuntapalvelu	
Laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 10.4.2015/400	2234
Valtioneuvoston asetus yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 30.4.2015/551	2245
Sakko	
Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 27.8.2010/754	2250
Laki rikosuhrimaksusta 22.5.2015/669	2256
Laki sakon täytäntöönpanosta 9.8.2002/672	2256
Valtioneuvoston asetus sakon täytäntöönpanosta 19.9.2002/789	2265
Asetus päiväsakon rahamäärästä 21.5.1999/609	2267
Laki rikesakkorikkomuksista 18.11.2016/986	2268
Nuoret rikosentekijät	
Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 24.6.2010/633	2269
Sotilaskurinpito	
Laki sotilaskurinpidoista ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa 28.3.2014/255	2270
Valtioneuvoston asetus sotilaskurinpitorangaistuksiin liittyvistä täytäntöönpanokirjoista, ilmoituksista ja hyvityksistä 3.4.2014/285	2282
Rangaistusten täytäntöönpanon hallinto	
Laki Rikosseuraamuslaitoksesta 1.4.2022/221	2284
Valtioneuvoston asetus Rikosseuraamuslaitoksesta 13.4.2022/290	2285
Laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa 22.12.2021/1301	2288
Laki Oikeusrekisterikeskuksesta 16.11.2012/625	2296
Laki elinkautisvankien vapauttamismenettelystä 23.9.2005/781	2296
PROSESSIOIKEUS	
Oikeudenkäynti	
Oikeudenkäynti yleisessä tuomioistuimessa	
Oikeudenkäymiskaari 1.1.1734/4	2300
Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11.7.1997/689	2381
Laki riita-asioiden sovittelusta ja sovinnon vahvistamisesta yleisissä tuomioistuimissa 29.4.2011/394	2405
Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 9.12.2005/1015	2408
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 30.3.2007/370	2411
Laki todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevilla riita-asioissa 7.4.2000/344	2418
Laki oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä 29.5.2009/362	2420
Oikeusministeriön asetus menettelystä oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisessä 17.12.2009/1109	2423
Laki oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta 11.12.2020/955	2423
Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuisistaan 14.5.2010/373	2426
Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 17.6.2011/715	2427
Asiakirjojen lähettäminen ja määräaikojen laskeminen	
Laki eräiden asiakirjain lähettämisestä tuomioistuimille 7.5.1965/248	2432
Asetus eräiden asiakirjain lähettämisestä tuomioistuimille 17.12.1965/655	2433
Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 25.4.1930/150	2433
Sotilasoikeudenkäynti	
Sotilasoikeudenkäyntilaki 25.3.1983/326	2434
Laki sotilasoikeudenkäyntilain voimaanpanosta 25.3.1983/328	2438
Sotilasoikeudenkäyntiasetus 16.12.1983/964	2439
Väliesmenettely	
Laki väliesmenettelystä 23.10.1992/967	2440
Oikeuslaitos	
Yleiset tuomioistuimet	
Tuomioistuinlaki 25.8.2016/673	2447
Laki korkeimmasta oikeudesta 26.8.2005/665	2463
Korkeimman oikeuden työjärjestys 20.4.2022/335	2465
Valtioneuvoston asetus hovioikeuksien sijaintipaikoista ja tuomiopiireistä 13.10.2016/864	2470
Laki käräjäoikeuden lautamiehistä 25.8.2016/675	2470
Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomiopiireistä 19.12.2017/1021	2472
Oikeusministeriön asetus käräjäoikeuksien kanslioiden ja istuntopaikkojen sijainnista 18.12.2020/1115	2472
Laki turvatarkastuksista tuomioistuimissa 3.12.1999/1121	2473
Laki ehdokaiden nimeämisestä kansainvälisten tuomioistuinten ja Euroopan unionin tuomioistuimen tuomarin ja jäsenen tehtäviin 25.8.2016/676	2474
Laki sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä 23.3.2023/507	2474
Syyttäjät	
Laki Syyttäjälaitoksesta 11.1.2019/32	2475
Valtioneuvoston asetus Syyttäjälaitoksesta 27.6.2019/798	2478
Haastemiehet	
Haastemieslaki 27.6.1986/505	2480
Haastemiesasetus 27.6.1986/506	2481
Asianajajat	
Laki asianajajista 12.12.1958/496	2481
Oikeusministeriön päätös yleisen asianajajayhdistyksen sääntöjen vahvistamisesta 2.10.2012/540	2487
Oikeusapu ja oikeudenkäynnin kustannukset	
Oikeusapu	
Oikeusapulaki 5.4.2002/257	2493
Valtioneuvoston asetus oikeusavusta 23.5.2002/388	2504
Valtioneuvoston asetus oikeusavun palkkioperusteista 24.4.2008/290	2506
Laki valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä 17.6.2016/477	2509

Oikeusministeriön asetus oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä, oikeusaputoimistojen ja edunvalvontatoimistojen toimipaikoista sekä kunnista, joiden edunvalvontapalveluista oikeusapu- ja edunvalvontapiiri vastaa 4.7.2016/608	2511
Oikeudenkäynnin kustannukset	
Laki valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista 15.9.1972/666	2515
Valtioneuvoston asetus valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista 21.8.2013/619	2517
Oikeusministeriön asetus vastapuolen maksettavaksi tuomittavista oikeudenkäyntikuluista oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 c §:ssä tarkoitetuissa asioissa 14.12.2001/1311	2518
Tuomioistuinmaksulaki 11.12.2015/1455	2519
Oikeusministeriön asetus eräistä tuomioistuinten hakemusmaksuista vuosina 2022–2024 16.12.2021/1123	2522
Maksukyvyyttömyysmenettelyt	
Konkurssi	
Konkurssilaki 20.2.2004/120	2523
Oikeusministeriön asetus konkurssiasioista 16.6.2004/502	2549
Laki takaisinsaannista konkurssipesään 26.4.1991/758	2550
Laki velkojien maksusaantijärjestyksestä 30.12.1992/1578	2555
Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä 20.2.2004/137	2557
Laki liiketoimintakiellosta 13.12.1985/1059	2559
Asetus liiketoimintakieltorekisteristä 13.2.1998/121	2563
Laki konkurssipesien hallinnon valvonnasta 31.1.1995/109	2563
Asetus konkurssipesien hallinnon valvonnasta 31.1.1995/111	2565
Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista 26.11.1999/1084 ..	2566
Yrityksen saneeraus	
Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47	2570
Asetus yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/55	2593
Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomiopiireistä yrityksen saneerausta koskevista asioista 19.12.2017/1024	2595
Yksityishenkilön velkajärjestely	
Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä 25.1.1993/57	2595
Asetus yksityishenkilön velkajärjestelystä 25.1.1993/58	2617
Oikeusministeriön asetus velallisen maksukyyn arvioinnista yksityishenkilön velkajärjestelyssä 30.3.2001/322	2619
Laki talous- ja velkaneuvonnasta 1.12.2017/813 ...	2621
Ulosotto	
Ulosottoakaari 15.6.2007/705	2623
Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 15.6.2007/706	2670
Laki verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta 18.5.1973/395	2674
Laki eräiden vähäisten saatavien perimättä jättämisestä 2.6.1950/266	2675
Valtiovarainministeriön päätös eräiden vähäisten saatavien perimättä jättämisestä 26.8.1950/426 ..	2675
Laki ulosottomaksuista 13.1.1995/34	2675
Asetus ulosottomaksuista 13.1.1995/35	2677
Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomiopiireistä ulosottovalituksia koskevista asioista 19.12.2017/1023	2678
Kansainvälinen prosessioikeus	
Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen	
Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 7.7.1970/456	2679
Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 30.12.2003/1286	2683
Laki Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja- ja yhteistyösopimuksen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja rikosrekisteritietojen vaihtamista koskevien määräysten soveltamisesta 4.6.2021/470	2694
Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä 21.12.2007/1383	2695
Asetus rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta 5.8.1971/640 (SopS 32/1971)	2702
Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva eurooppalainen yleissopimus	2702
Laki rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan Pohjoismaiden välisen sopimuksen (Pohjoismainen pidätysmääräys) lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 21.12.2007/1382 (SopS 71/2012)	2712
Valtioneuvoston asetus rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan Pohjoismaiden välisen sopimuksen (Pohjoismainen pidätysmääräys) voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta 13.9.2012/515 (SopS 72/2012)	2712
Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva Pohjoismaiden välinen sopimus (Pohjoismainen pidätysmääräys)	2712
Kansainvälinen oikeusapu rikosasioissa	
Laki kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 5.1.1994/4	2717
Asetus kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 5.1.1994/13	2722
Laki yhteisistä tutkintaryhmistä 30.12.2002/1313 ..	2724
Laki vapautensa menettäneen henkilön väliaikaisesta siirtämisestä todistelutarkoituksessa rikosasioissa 20.2.2004/150	2725
Laki oikeudenkäyntiin ja esitutkintaan osallistuvien henkilöiden koskemattomuudesta eräissä tapauksissa 5.1.1994/11	2726
Laki rikosasioita koskevaa eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta 28.6.2017/430	2727
Laki omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 15.7.2005/540	2731
Valtioneuvoston asetus omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 20.10.2005/836	2734
Laki keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta 20.2.2004/148 (SopS 87/2005)	2735
Valtioneuvoston asetus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 4.8.2005/624 (SopS 88/2005)	2736

Neuvoston säädös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 29.5.2000	2737	Todisteiden vastaanottamista ulkomailla siviili- tai kauppaioikeudellisissa asioissa koskeva yleissopimus	2796
Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti tehty yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (SopS 43–44/2005)	2737	EPNAs (EU) 2020/1784 oikeudenkäynti- ja muiden kuin oikeudenkäyntiin liittyvien asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaioikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) 25.11.2020	2800
Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa 23.5.1980/284 v. 1981 (SopS 29/1981)	2751	EPNAs (EU) 2020/1783 jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- tai kauppaioikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa (todisteiden vastaanottaminen) 25.11.2020	2807
Asetus keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja soveltamisesta ja yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa annetun lain voimaantulosta 24.4.1981/287 (SopS 30/1981)	2751	Toimivalta ja tuomioiden täytäntöönpano siviiliasioissa	
Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeva eurooppalainen yleissopimus	2752	Laki yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien pohjoismaisten tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta 21.7.1977/588	2814
Tuomioiden täytäntöönpano rikosasioissa		Asetus yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien pohjoismaisten tuomioiden täytäntöönpanosta 16.12.1977/938	2816
Laki kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/21	2763	Laki Pohjoismaiden kesken tehdyn yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanoa tarkoittavan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta 28.10.1977/881 (SopS 55/1977) ...	2817
Asetus kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/22	2767	Asetus Pohjoismaiden kesken tehdyn yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanoa tarkoittavan sopimuksen voimaansaattamisesta. 2.12.1977/882 (SopS 56/1977)	2817
Laki Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa 20.6.1963/326	2768	Sopimus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta	2817
Asetus Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain täytäntöönpanosta 18.12.1964/620	2772	EPNAs (EU) N:o 1215/2012 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaioikeuden alalla 12.12.2012 (Bryssel I)	2818
NPäät 2008/909/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöönpanemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008	2774	Laki riittämättömiä vaatimuksia koskevasta eurooppalaisesta täytäntöönpanoperusteesta 21.10.2005/825	2830
Asetus tuomittujen siirtämisestä koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 20.2.1987/312 (SopS 13/1987)	2782	EPNAs (EY) N:o 805/2004 riittämättömiä vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönnotosta 21.4.2004	2831
Yleissopimus tuomittujen siirtämisestä	2782	JULKISOIKEUS	
Kansainvälinen oikeusapu siviiliasioissa		Valtio-oikeus	
Laki kansainvälisestä oikeusavusta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaioikeuden alalla 10.4.2015/426	2787	Perustuslaki ja ihmisoikeudet	
Asetus pohjoismaiden keskeisestä oikeusavusta tiedoksiannon toimittamisessa ja todistelussa 23.6.1975/470	2791	Suomen perustuslaki 11.6.1999/731	2840
Laki velvollisuudesta saapua toisen pohjoismaan tuomioistuimeen eräissä tapauksissa 23.5.1975/349	2792	Laki ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ja siihen liittyvien lisäpöytäkirjojen eräiden määräysten hyväksymisestä 4.5.1990/438 (SopS 18/1990)	2866
Asetus oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaioikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 3.10.1969/701 (SopS 51/1969)	2793	Asetus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ja siihen liittyvien lisäpöytäkirjojen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen ja lisäpöytäkirjojen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta 18.5.1990/439 (SopS 19/1990)	2866
Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaioikeudellisissa asioissa koskeva yleissopimus	2793	Euroopan ihmisoikeussopimus (EIS)	2867
Asetus todisteiden vastaanottamista ulkomailla siviili- tai kauppaioikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 27.5.1976/574 (SopS 37/1976)	2796	Euroopan unionin perusoikeuskirja	2884
		Yleishallinto-oikeus	
		Hallintoasioiden käsittely	
		Hallintolaki 6.6.2003/434	2890
		Uhkasakkolaki 14.12.1990/1113	2909
		Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 24.1.2003/13	2913

Viranomaisten toiminnan julkisuus

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621	2916
Asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta 12.11.1999/1030; 2 a luku	2931

Rekisterit ja arkistot

Rikosrekisterilaki 20.8.1993/770	2932
Rikosrekisteriasetus 20.8.1993/772	2938
Asetus Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosrekisterin pitämisessä 20.12.1963/598	2939
Arkistolaki 23.9.1994/831	2939

Kielet ja kääntäminen

Kielilaki 6.6.2003/423	2942
Saamen kielilaki 15.12.2003/1086	2947

Hallintolainkäyttö ja hallintotuomioistuimet

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 5.7.2019/808	2952
Laki korkeimmasta hallinto-oikeudesta 22.12.2006/1265	2971
Hallinto-oikeuslaki 26.3.1999/430	2973
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomio- istuimissa 30.3.2007/381	2977
Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa 31.1.2013/100	2980
Laki oikeudenkäynnistä vakuutus oikeudessa 25.8.2016/677	2992

Yleinen järjestys ja turvallisuus**Yleinen järjestys**

Järjestyslaki 27.6.2003/612	2995
Kokoontumislaki 22.4.1999/530	2997

Rahankeräys

Rahankeräyslaki 5.7.2019/863	3000
Arpajaislaki 23.11.2001/1047	3007

Aseet

Ampuma-aselaki 9.1.1998/1	3019
Ampuma-aseasetus 27.2.1998/145	3049

Poliisitoimi

Poliisilaki 22.7.2011/872	3057
Valtioneuvoston asetus poliisista 19.12.2013/1080	3090
Valtioneuvoston asetus esitutkinnasta, pakkokei- noista ja salaisesta tiedonhankinnasta 13.2.2014/122	3091
Laki poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 29.9.2006/841	3097
Laki päihtyneiden käsittelystä 8.6.1973/461	3109
Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 10.5.2019/616	3110

Ulkomaalaiset

Ulkomaalaislaki 30.4.2004/301	3122
-------------------------------------	------

Säädöshakemisto ..... 3199**Asiahakemisto**..... 3207**Liite**

Tieliikennelaki säädöslite	3269
----------------------------------	------